

na tisoče in tisoče naplesti in viničarji bi imeli vrh tega zaslužek.

Kako marljivo porabijo nasproti nam naši gorenjski sosedi Kranjci zimski čas! Po sto in sto ljudi kmečkega stanu se peča z spletnjem sit iz žime in iz kovinskega svila (drot), ki jih ljudje tudi po drugih deželah radi kupujejo. Zopet sto in sto drugih nareja stvari iz lesa in slame za hišne in poljedelske potrebe, kar potem po sejnih križem svetá prodavajo.

Kako lahko bi si naši kmečki ljudje vsakotletne stroške za te neobhodne potrebščine prihranili in zlasti viničarji, katerim včasih trda hodi, s takim delom kaki postranski krajar zaslužili!

V Celju meseca januarja 1875.

J. M. Wokaun.

### Gospodarska dela meseca februarja

V hiši in dvoru. Semenska žita se morajo očistiti, delo meseca januarja zaostalo se mora dovršiti in poljsko orodje pregledati in popraviti.

V hlevih. Obrejena živina se mora dobro krmiti in nadzorovati, ovcam se pripusti oven, če se hoče, da meseca julija vržejo.

Na vrtu za zelenjavo. Tople grede ali parniki se naj napravijo in obsejajo; če je vreme ugodno, se lahko že seje na druge grede salata, špinača, grah, selar, rumeno korenje itd., v tople grede pa se naj sejejo kumare, dinje itd.

V sadovnjaku. Drevesa se morajo obrezati in očediti mahú, lišajev in stare skorje. V hiši se lahko požlahtnujejo mlada drevesa, tudi že presajajo, če dopušča vreme in kraj. Živi ploti naj se zasajajo in popravljajo.

V vinogradu. Trsje, katero je za vlačence pripravno, naj se položi in zakoplje. Za nove nasade naj se zemljišče krči, rijola, gnoj v vinograde nosi, naj se groba in tudi reže, če vreme kaže.

Na polju in senokošah. Struge se naj iztrebijo. Če je še mnogo snega, se mora marljivo pepel, prst, blato in druge enake stvari po snegu potrošati; seive, ki jih je mraz vzdignil, se morajo na suhih njivah poveljati. Če pripušča vreme in lega, se še ta mesec lahko orje, oves in grah seje. Detelja se naj povlači in kamenje pobere. Senokoše se morajo očistiti. Če zemlja ni zmrzla, se lahko voda napelje na senokoše; senokoše se naj pognojijo z golobnjakom ali kurnjakom, po mokrih se naj potrosi apno, mavec (gips), pepel ali saje.

V ulnjaku. Kupljeni ali prodani panji se morajo ta mesec prenesti.

V logu. Gozdi se morajo iztrebiti, posekana drevesa odpeljati, jelševo in mecesново seme se mora nabirati. Smreke, hoje, borovje, breze se posejajo ali zasajajo. Smola se začne nabirati.

### Državni zbor.

V 103. seji zbornice poslancev dné 25. jan. so bile na dnevnem redu prošnje koroškega dež. zbora, trgovinskih zbornic v Celovcu in Ljubnu, da se izdela črta zeleznice iz Trbiža do Potabla. Odbor je temu pritrdil dostavljajé, da naj vlada še v tem letu predloži dotično postavo drž. zboru. Tržaški in goriški poslanci govorili so zoper ta predlog z ozirom na to, da odpira omenjena železnica trgovini pot v Benetke, ne pa v Trst, in da bo to tržaške Italijane, kateri se — po besedah poslanca Nabrgoja — itak že k Italiji nagibljejo, še bolj nevoljne storilo.

Nja predlog, da se ta stvar iz dnevnega reda spravi, ni obveljal, kakor tudi ne predlog Kellerspergov, da se prošnje vladi v preudarek izročijo. — Tudi tehtni ugovori tržaškega poslanca Teuschel-na zoper to železnico bili so bob v steno. Pri glasovanju obveljal je z vsemi proti 29 glasom odborov predlog s tem, da se vladi obrok ne stavi, kedaj da dotično postavo predloži. Italijanski pohotni politiki bi ne moglo nič bolj služiti kakor ta sklep, kajti ž njim pridobi lahonsko hujskanje v Trstu še več tal, italijanska vlada pa korist najkrajše poti za svojo trgovino v naše in nemške dežele. — Naj omenimo slednjič pomenljive besede, katero je odborov poročevalec, dr. Herbst, pri tej priliki izustil. Rekel je: „Prvi razlog, zakaj da odbor ta predlog podpira, je ta, da smo k temu obvezani po veljavni, narodno-pravni pogodbi. Naj se tudi to marsikomu malovažna stvar dozdeva, je vendar izvrševanje pravice v življenju poglobitna stvar, in pravico zmajevati se pravi obstanek države in narodov zmajevati.“ Pravo! g. doktor. Kde so pa ti Vaši pravni nazori tačas bili, ko ste glasovali za vničenje veljavne pogodbe, katero so svetli cesar v imenu svojih katoliških podložnikov sklenoli bili s poglavarjem kat. cerkve, katero so s svojim podpisom potrdili in v državnem zakoniku razglasili dali prav tako, kakor ono ital. pogodbo zastran železnice. Pa pravice kat. cerkve in katoličanov in pa pogodba z Italijansko — ja Bauer, das ist etwas Anderes!

V 104. seji 27. jan. so bile sklenjene naslednje stvari: Seidlnovih tovarišev predlog, da se ob nezgodah davki odpisujejo, se sprejme s tem, da naj vlada dotično postavo v smislu §. 6. postave o reguliranju zemljišnega davka od 24. maja 1869 državnemu zboru predloži; odbije se v odborovem smislu predlog Čerkavskijev, da bi gališka ustanova v podporo ubožnih srenj pri stavbah šol davkov in pristojbin oproščena bila; slednjič se sprejme in odboru v posvèt izroče nekteri od dra. Koppa zastran vseučilišč nasvetovani predlogi.

V 105. seji so prišle na vrsto prošnje grško-katoliških duhovnikov iz več dekanij na Gališkem, da bi se jim kongrua povišala. Po predlogu dra. Russa se je pa v sklep povzela sploh katoliška duhovščina in se vladi naroča, da naj brž ko mogoče predloži postavo vravnajočo redno plačo duhovnikov. — Ker je Rusinec Pavlikov zagotavljal, da so duhovniki zedinjene grške cerkve ustavoverci, in ker so na njih prošnje tudi na duhovnike latinskih obredov milostljivo ozreti se blagovolili, se ima naše duhovenstvo ustavovercem zahvaliti, če dobi kaj za navrzek. — Vse drugo bile so malenkostne stvari, ki bi prav za prav spadale v dotične dež. zbore, katerim so pa gospodje centralisti perutnice tako pristigli, da se ne morejo več vzdigniti nad cestne in vodne stavbe in pobirajo le drobtinice, ktere jim raz mize visokega drž. zbora padajo.

O 106. seji 1. febr. ni druga poročati, kakor da se je cel kup prošinj v raznih zadevah vladi izročil v preudarek. Ko bi vlada le eno reč iz vseh teh prošinj posnela, namreč: da ne more ona iz središča vsem krajnim koristim zadostovati, da je toraj treba odvsredbe — decentralizacije!

## Dopisi.

Iz Ljubljane, 2. febr. (Dr. Costa. Trgovinska zbornica.) Nepričakovana smrt dr. Coste je hudo pretresla vse Slovence, liberalci in nemškutarji pa so srca veseli in ošabno že dvigajo po koncu glave, češ, da sedaj na Kranjskem ptujcem rožce cvetó. Dokler je dr. Costa še živel, bali so se ga protivniki naroda slovenskega, ker so živo čutili njegove veljavo pri ljudstvu in vsestranske njegove zmožnosti. Videli so, da dokler dr. Costa stoji na straži slovenskega naroda, ne bode lahko mogoče prevariti ga. Zato so poskušali vse, kar koli si je kedo izmislil, da bi spodbili veljavo in zaupanje dr. Coste pri ljudstvu. Sumičili so ga, kar so mogli, ter podtikali mu najgrše namene, da bi le narod od njega odvrnoli; in z žalostjo moramo reči, da po nesrečnem bratovskem razporu je „Slov. Narod“ v tem oziru prekosil še „Tagblatt“ in druge nemške liste.

Pa vse to početje je bilo zastoj. Večina slovenskega naroda je previdela neizrečno važnost dr. Coste in mu je kljub vednemu hujskanju liberalcev — nemških in slovenskih — ohranila svojo udanost in zvestobo. To se je najlepše pokazalo pri pogrebu rajnega. Dasi zarad kratkega časa ni bilo mogoče smrt njegovo naznaniti na vse kraje in prijatelje njegove povabiti k pogrebu, ker še 48 ur ni ležal na mrtvaškem odru, se je vendar zbrala tako obilna množica iz vseh krajev slovenskih, da Ljubljana tacega pogreba še ni videla! Župani iz ljubljanske okolice pa njihovih namestniki nosili so blagega mrliča. Ljubljanski gospódi se je zdelo nekoliko čudno, da so ga nosili kmetje in bi bila menda raji vidila, da bi ga bili vlekli konji na pokopališče; a nam se je zdelo to jako lepo in pomenljivo, da so ljudski predstojniki nosili ljudskega zastopnika k pogrebu. Ob krajih svetili so sokolci pa deželni uradniki. Pred mrličem so šla razna društva ljubljanske s svojimi zastavami, pa deputacije vnanjih krajev, in ginljivo je bilo viditi dolge vrste kmetov, ki so ljubljence naroda slovenskega spremljevali z moleki v rokah na pokopališče. Za njimi je prišla deputacija ljubljanskih gospó in gospódičin v črni svilnati obleki, potem usmiljene sestre, frančiškani in duhovenstvo. Za mrličem pa so šli sorodovinci, uradniki, vojaščina, mestjani pa dijaki, katerih menda šolsko vodstvo ni povabilo, da bi bili šli skupno v vrsti pred mrličem, kakor je sicer pri imenitnih osebah v

navadi. Ljudstva se je vse trlo in reči smemo, da ga je spremljevalo več nego 10.000 ljudi k sv. Krištofu. Prav in lepo je tudi bilo, da so bile med pogrebom po večem štacune tudi nasprotnikov naših zaprte, kajti še najhujši protivniki ne morejo tajiti, da je bil dr. Costa eden najrazumnejših mož ne samo v Ljubljani in na Kranjskem, ampak rekli bi, v celej Avstriji. Vencev, katerih so mu razna društva darovala, našli smo 35, zastav pa je bilo 8. Pri današnji besedi v čitalnici se je g. dr. Bleiweis s pristrčnim govorom spominjal dr. Coste ter se v znamenje velikega zaupanja, katerega je rajni užival, skliceval ravno na njegov sijajni pogreb!

Mikalo Vas bo zvediti, da je po Ofenheimovi pravdi slavnoznani minister Banhans zavrgel pritožbe o nepostavnostih pri volitvah za kupčijsko zbornico, ki se je vsled tega včeraj osnovala. Za predsednika so izvolili žitnega kupca Dreota, ki je v svojem govoru povdarjal, da se noče niti z narodno niti z cerkveno politiko pečati, ampak le skrbeti za korist (?) dežele kranjske. Ko bi teh tičkov že tako dobro ne poznali, bi jim morda kaj verjeli, tako pa je vse njih prizadevanje zastoj! Radovedni smo, kaj da bodo storile sodnije, katerim se bode dala prilika preiskovati postavnost teh volitev.

Iz Ljutomera. (G. dr. Srnce in — volilci.) Precej enostranski dopis v „Nar.“ mi je povod, da spregovorim o stvari, o kateri bi bilo res najpametneje — molčati.

Naš deželni poslanec g. dr. Srnce je na dan 26. dec. l. l. sklical svoje volilce v Ljutomer, da jim o svojem delovanju sporoča. Prišli so na ta poziv samo 4 volilci. Bili so pa razun g. okr. glavarja še nekateri drugi gostje kot poslušalci navzoči. Gosp. poslanec je razlagal, kar je storil in česar ni storil; o šolstvu govoril je najobširneje in ga celó do neba povzdigoval, čeravno nam zdaj od te strani največa nevarnost za narodnost žuga. O národnem delovanju v dež. zboru ni skoro drugega nič povedal, kot da je mladoslovenec in da hoče to tudi ostati. Zdaj pa vemo, pri čem da smo!

Neki hud nemškutar, pa na važnem mestu stoječ gospod, se je enkrat izustil, da so mladoslovenci njih najboljši pionirji. To radi verujemo, ker imamo še pet zdravih čutov na sebi in vidimo, kaj da se na svetu godi, kako da se naši najhujši nasprotniki pristrčno veselé rovarskega dela „mladih“ na Českem in na Slovenskem, ker so „mladi“ s svojim liberalizmom dognali stvar, katere bi ne bi nemčurji sami nikdar mogli, da so namreč narodno stranko na dvoje razcepili, vedé se kot najljutejši zoperniki katol. cerkve.

Gosp. dr. Srnce je nekako nezadovoljnost poslušalcev občutil, ter je sobo zapustil in naročil poslušalcem, da naj se posvetujejo, ali še je vreden njih zaupanja ali ne; če ne, potem